

FÖRSAMLINGSTIDNING FRÅN SVENSKA KYRKAN SOMMAREN 2024

Liljebladet

ODR SAMHÄLLSINFORMATION

Svenska kyrkan
GÖTENE PASTORAT

Varsågod! Du får denna tidning för att du bor i Götene kommun

Liljebladet är Svenska kyrkan Götene pastorats församlingstidning som är klassad som samhällsinformation och delas ut till alla hushåll i Götene kommun fyra gånger om året. **Trevlig läsning!**

Kyrkans uppgift är densamma året runt. Vi ska fira gudstjänst, bedriva undervisning och utöva diakoni och mission. I Götene pastorat blir det tydligt i sommarens utbud av gudstjänster, sommarmusik och i de kyrkliga handlingar, dop, vigslar och begravningar som ska göras. En del är omöjligt att förutse men det mesta ligger planerat i kyrkorna runt "det blommande berget" som Carl von Linné sade om Kinnekulle. Han skrev det som stått på de gamla hundrakronors-sedlarna som bar hans porträtt: "Omnia mirare, etiam tritisima" = "förundras över allt, även det mest vardagliga." Kan du förundra dig över allt, även det mest vardagliga?

När du tittar på ett löv, en blomma eller en jungfru Marie nyckelpiga? Alla dessa är unika. Det finns ingen kopia. Samma sak gäller Dig och din medmänniska. Varje människa är unik. Älskad av Gud och oändligt värdefull. Vi behöver återta detta med människovärdet i den tid vi lever med krig i närheten, gängvåld och kriminalitet. Vi behöver alla ha civilkurage nog att stå emot. En orsak tror jag bestämt är att det inte finns konsekvenser för evigheten. Enligt Bibeln är det så. Men nåden finns också för den som omvänder sig. Och det behöver vi alla dagligen.

Leif Nordlander
Vikarierande kyrkoherde

INNEHÅLL

Odling dina egna bukettblommor	3
Husaby kyrka	4-5
Herregud och Co sprider glädje hopp och..	6
Husaby kyrka är vägkyrka - Fråga prästen	7
Kalender	8 - 9
Kalender på webbsidan	10
Sommarquiz - Vilken är kyrkan?	11
Sommarmusik i pastoratets kyrkor	12
Bli medlem i Svenska kyrkan	13
Gravkors till mäktigt gravmonument	14
Falkängarna	15
ACT - Kollekt och insamlingar gör skillnad	16

Vikarierande kyrkoherde

Under perioden 1 november 2023 till 31 december 2024 tjänstgör **Leif Nordlander** som vikarierande kyrkoherde i Götene pastorat.

© Josefin Roos/Skara stift
Biskop Åke Bonnier och biskop electa Ulrica Fritzson

Ulrica Fritzson vald till biskop

Ulrica Fritzson, som för närvarande arbetar som stiftsteolog i Skara stift, valdes med 50,44 procent av rösterna till ny biskop i Skara stift. Eftersom en kandidat behöver ha ett stöd av minst 50 procent för att bli biskop avgjordes valet redan i första valomgången, vilket är mycket ovanligt och första gången det händer i Skara stift i modern tid. Genom att Ulrica Fritzson väljs till biskop blir hon den första kvinnliga biskopen i Skara stift och Skara stifts 84:e biskop i stiftets tusenåriga historia.

–Det känns överväldigande och fantastiskt. Jag tycker ju så mycket om Skara stift. Jag känner mig också hedrad över att få ta över efter biskop Åke som gjort ett fantastiskt avtryck som biskop i Skara stift. Jag ska göra mitt allra bästa i det som ligger framför mig, som ny biskop i Skara stift, säger Ulrica Fritzson.

Ulrica Fritzson vigs till biskop 22 september i Uppsala domkyrka av ärkebiskop Martin Modéus och tas emot som biskop 28 september i Skara domkyrka.

LÄS MER OM BISKOPEN VIA
www.svenskakyrkan.se/skarastift/biskopen

Ansvarig utgivare: Leif Nordlander
Chefredaktör: Maria Jansson
Art director: Maria Jansson
Text: Maria Jansson om inget annat anges
Foton: Svenska kyrkans bildarkiv om inget annat anges
Omslagsbild: Guckusko **Fotograf:** Göran Gustafsson
Guckuskon, som blommor i juni månad är fridlyst. Du kan beskåda den på Kinnekulle strax intill Hjelsäter herrgård i naturreservatet.
Tryckeri: Risbergs

Har du inte fått din tidning? Reklamera senast 9 juni!
Anmäl utebliven tidning via gotene.pastorat@svenskakyrkan.se eller via telefon 0511-285 00. Uppge ditt namn och fullständiga adress.

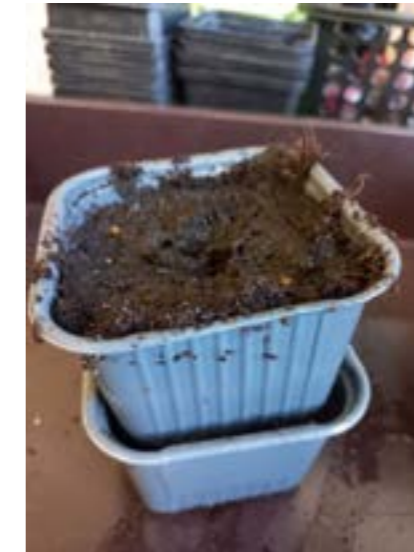
KYRKOGÅRDSFÖRVALTNINGEN

ODLA DINA EGNA BUKETTBLOMMOR

Marita Blomquist Svensson, kyrkvaktmästare på kyrkogården i Källby, har under flera år arbetat för att Källby kyrka ska bli självförsörjande på altarblommor. Här tipsar Marita om hur du kan odla dina egna bukettblommor.

Fyll en kruka med planteringsjord.

Tryck till jorden med handen eller med hjälp av till exempel en annan kruka.

Vattna igenom jorden.

Så några frön i varje kruka. Här har Marita sått två olika sorters Zinnia. Märk upp varje kruka med sort och datum. Skyltarna kan du klippa av en tom crème fraiche-burk eller annan plastburk som finns hemma. Täck fröerna med ett tunt lager jord. Det står ofta på fröpåsen hur djupt fröerna ska sås. Vattna försiktigt.

Ställ sedan krukorna i till exempel en godislåda. Borra några lufthål i ovankanten av lådan eller smält hål med en lödkolv. Gör även hål nedtill så det kan rinna ut vatten om det skulle bli alldeles för mycket vatten i krukorna.

Sätt på locket och ställ utomhus. Titta till sådderna då och då så att de inte torkar ut. Ta bort locket när plantorna växt sig större och när upp till locket. Plantera ut i rabatt, trädgårdsland eller pallkrage när plantorna börjar bli för stora för krukorna och behöver delas på.

Till sommaren kan du binda dina egna buketter och ställa på bordet eller ge bort. Blanda gärna sommarblommor med perenner, gräs och blad som du har i din trädgård. Inspireras av Maritas bukett som består av astrar, kärleksört, miscanthusgräs och blad från alunrot, funkia och bergenia.

Husaby kyrka

Husaby kyrka är utan tvekan pastoratets mest kända. Orsaker till det är det mäktiga trippeltornet, det så kallade västverket, att kyrkan är vår första biskopskyrka och att Olof Skötkonung döptes i en källa nära den blivande kyrkplatsen, omkring år 1000. De två medeltida gravarna utanför tornet drog åter uppmärksamhet till kyrkan och bygden genom arkeologiska utgrävningar hösten 2023.

Uppgifterna om kyrkans ålder varierar men följande torde vara sanningen nära. En kyrka av trä byggdes tidigt, möjligen redan vid slutet av tusentalet. Intill den byggdes tornen i början av 1100-talet. Inte långt därefter ersattes träkyrkan med den kyrka som står där idag med absid, kor, långhus och det tredelade tornet. Stora förändringar har skett. Utbyggnader i norr och söder har försvunnit, en port i norra väggen har murats igen – spår av porten kan ses i fasaden – stora fönster har tagits upp i norr

och söder. Högt uppe finns de ursprungliga, mycket små fönstren kvar, något som är ganska ovanligt. Tornen höjdes redan på medeltiden. Man kan tydligt se skarven. Låt oss så gå in i kyrkan. Av medeltida inventarier finner vi det ursprungliga altaret, dopfunten och triumfkrucifixet, båda från 1200-talet samt ambon, ett håll i väggen till vänster om triumfbågen där prästen predikade. Få sådana är bevarade. I koret står en munkbänk från 1200-talet. Där står även en kopia av biskopsstolen (originalet från 1200-talet kan du se hos Västergötlands museum). De räknas som Sveriges äldsta möbler. (Möbel av lat. mobil = flyttbar). Från 1300-talet finns en mariaskulptur som nu tillsammans med 1400-tals-skulpturer utgör en altargrupp på norra sidan i koret. I koret finns också två altarskåp från 1400-talet. Från 1670-talet kommer den nuvarande altaruppsatsen och predikstolen, båda skänkta av Magnus Gabriel De la Gardie. Från samma tid stammar

korskranket i renässansstil vilket ersatte det ursprungliga från medeltiden. Det är ett av få bevarade. Under 1400-talet, möjligen tidigare, slogs kyrkans valv och både valv och väggar försågs med målningar som kalkades över på 1700-talet. Iakttagelser innan de försvann helt visar att de var gjorda av en skicklig målare, att de troligen bestod av biskop Brynolf Gerlaksson och målades ca 1480.

År 1900 – 1902 genomgick kyrkan en omfattande, okänslig restaurering. Mycket av putsen på väggarna knackades bort och med dem målningarna. Målningarna i valven togs fram. De i koret var bäst bevarade, av långhusets valvmålningar fanns inte mycket kvar. Mannen som restaurerade målningarna, C.W. Pettersson får idag stark kritik för sina arbeten. Korets målningar bättre han på men begick flera misstag. Det mesta av målningarna i långhuset är hans eget verk. Vid denna restaurering fick kyrkan ny bänkinredning, ny läktare och ny orgel. Läktarbarriär och orgelfasad är inspirerade av biskopsstolen i en sorts fornnordisk stil. C.A. Herngren byggde orgeln. Den ersatte en orgel från 1866. Nuvarande orgel byggdes 1971 av Smedmans orgelbyggeri i Lidköping. Den har 18 stämmor, några av dem ovanliga för sin tid. Herngrens fasad är kvar, nu med ljudande pipor.

I tornet har ett museum inretts som är tillgängligt för den som klarar de smala, medeltida trapporna. Den som vill veta mer om dopfontens inskriptioner, om skulpturerna i koret och om målningarna hänvisas till skrifter som finns att köpa i kyrkan.

Text: Björn Sjöstedt

Foto: Maria Jansson

Herregud & Co sprider glädje, hopp och eftertanke

Bakom illustrationen Herregud och Co med mer än 200 000 följare på Instagram och Facebook, med de tänkvärda och underfundiga ögonblicksbilderna finns illustratören Royne Mercurio som till vardags arbetar som kommunikatör hos Svenska kyrkan i Linköping.

Allt startade 2013 när Royne skaffade en ritapp till sin iPad och började rita figurer med elva streck, ett äggformat huvud med stora ögon och en tänkvärd text, som han lade ut på internet. De tre ledorden glädje, hopp och eftertanke genomsyrar bilderna.

– Det var mest för avkopplings skull, även om jag hoppades att det skulle roa någon i alla fall. I början fick jag beröm av släkt och vänner, men tänkte att de kanske sa det för att vara snälla.

Herregud & Co

– Det bara dök upp i huvudet på mig helt plötsligt. Man kan ju säga att namnet är dubbeltydigt. Dels är det ju ett uttryck att man säger "herregud" och tar sig för pannan och så finns det en djupare betydelse med min tro.

Royne blandar humor med allvarigare funderingar

Meningen är att texterna ska vara igenkännande – men

också uppmuntra, ge hopp och lite skratt.

–Det är mer åt feelgood än satir. Jag vill att de som tittar på bilderna ska få en bra känsla och gärna lite skratt i bland, men också att de får fundera lite på budskapet.

– Jag hade i min vildaste fantasi aldrig kunnat drömma om att intresset skulle bli så stort. Kanske är det så att figuren ser ganska tilltalande ut, i all sin enkelhet.

Idéerna kommer från vardagen

–Det är framför allt från olika vardagssituationer – både hemma med familjen och på jobbet eller om det händer något speciellt i samhället.

Varje kväll lägger Royne ut en ny bild både på Facebook och Instagram.

Det som en gång startade som en kul grej för att roa nära och kära har vuxit till en marknad där Roynes figurer säljs som böcker, bordskalender, muggar, tygkassar och brickor. Herregud och Co sprids dessutom via sociala medier och delas mellan människor för att muntra upp, peppa och roa.

Många kyrkor runt om i Sverige har sommaröppet för den som vill upptäcka kulturarvet eller få en stund av stillhet.

En vägkyrka är en kyrka som är lättillgänglig för bilister och andra vägförare. Likt tidigare år är Husaby kyrka Vägkyrka

under perioden 1 till 28 juli. På plats finns ungdomar som arbetar som guider i kyrkan, de håller andakt och har visningar måndag till fre-

dag kl. 11:00-18:00. Tornvisningarna äger rum kl. 14:00. *Välkommen till Vägkyrkan!*

Fråga prästen!

Prästen Håkan Brattgård svarar på läsarnas frågor som rör tro och diakoni. Skicka din fråga till **Fråga prästen**, Svenska kyrkan Götene pastorat, Skolgatan 1 533 31 GÖTENE eller till gotene.pastorat@svenskakyrkan.se Märk din läsarfråga med:

"Fråga prästen".

Hej! Jag fattar inte, är Jesus Gud? Och är det samma som fader vår? /Kewin

Din fråga är inte så enkel att ge ett uttömmande svar på men låt mig försöka. Kristen tro säger att Gud är en, men att Gud framträder på tre sätt; som Fadern, Sonen och den Heliga Anden, något som trosbekännelsen på sitt lite invecklade språk vill uttrycka. Därför talar man om att Gud är tre-enig. Läste för ett tag sedan ett annat sätt att ana vad det handlar. Vederbörande utgick från en central biblisk tanke att Gud är kärlek (1 Joh. 4:7-8). Gud är alltså inte bara kärleksfull, Gud älskar inte endast sin skapelse utan Gud är kärlek. Hur skulle detta vara möjligt om inte Gud i sin enhet bar på tre personer? För vad krävs för att en kärleksfull relation ska uppstå? Jo, den älskande (Fadern), den älskade (Sonen) och kärleken som strömmar mellan dem (Anden). Men kanske det bästa svaret på Guds treenighet är att säga som biskop Martin Lönnebo en gång uttryckte det: "Den heliga Treenigheten skall man inte studera, den skall man tillbe".

JUNI

Söndag 2 juni

10:00 Gudstjänst
Källby kyrka

10:00 Mässa
Hönsätters kapell

19:00 Gudstjänst
Kinne-Vedums kyrka

19:00 Gudstjänst
Skälvums kyrka

Tisdag 4 juni

08:30 Morgonmessa
Forshems kyrka
Efterföljande frukost 40:-/person

Onsdag 5 juni

19:00 Vardagsmessa
Götene kyrka

Torsdag 6 juni

15:00 Ekumenisk bön*
Tusenårsaltaret Husaby

Söndag 9 juni

10:00 Gudstjänst
Hangelösa kyrka

10:00 Gudstjänst
Götene kyrka

19:00 Gudstjänst
Ledsjö kyrka

19:00 Mässa
Västerplana kyrka

Tisdag 11 juni

08:30 Morgonbön
Forshems kyrka
Efterföljande frukost 40:-/person

Onsdag 12 juni

19:00 Vardagsmessa
Götene kyrka

Söndag 16 juni

10:00 Gudstjänst
Källby kyrka

10:00 Mässa
Vättlösa kyrka

14:00 Friluftsgudstjänst*
Österplana kyrka

19:00 Gudstjänst
Husaby kyrka

Tisdag 18 juni

08:30 Morgonbön
Forshems kyrka
Efterföljande frukost 40:-/person

Onsdag 19 juni

19:00 Vardagsmessa
Götene kyrka

Lördag 22 juni

15:00 Mässa
Tusenårsaltaret Husaby

15:00 Friluftsgudstjänst
Fornstugan, Hangelösa

19:00 Friluftsgudstjänst
Annexet, Västerplana

Söndag 23 juni

10:00 Mässa
Skeby kyrka

10:00 Gudstjänst
Hönsätters kapell

15:00 Friluftsgudstjänst
Vättlösa kyrka

Tisdag 25 juni

08:30 Morgonbön
Forshems kyrka
Efterföljande frukost 40:-/person

Onsdag 26 juni

19:00 Vardagsmessa
Götene kyrka

Söndag 30 juni

10:00 Gudstjänst
Skälvums kyrka

10:00 Mässa
Kinne-Vedums kyrka

JULI

Tisdag 2 juli

08:30 Morgonmessa
Forshems kyrka
Efterföljande frukost 40:-/person

Onsdag 3 juli

19:00 Vardagsmessa
Götene kyrka

Söndag 7 juli

10:00 Ekumenisk gudstjänst
Fornparken, Götene

10:00 Mässa
Källby kyrka

19:00 Gudstjänst
Kestads kyrka

Tisdag 9 juli

08:30 Morgonbön
Forshems kyrka
Efterföljande frukost 40:-/person

Onsdag 10 juli

19:00 Vardagsmessa
Götene kyrka

Söndag 14 juli

10:00 Gudstjänst
Fullösa kyrka

10:00 Mässa
Ledsjö kyrka

19:00 Gudstjänst
Skeby kyrka

Tisdag 16 juli

08:30 Morgonbön
Forshems kyrka
Efterföljande frukost 40:-/person

Onsdag 17 juli

19:00 Vardagsmessa
Götene kyrka

Söndag 21 juli

10:00 Gudstjänst
Vättlösa kyrka

10:00 Mässa
Västerplana kyrka

Tisdag 23 juli

08:30 Morgonbön
Forshems kyrka
Efterföljande frukost 40:-/person

Onsdag 24 juli

19:00 Vardagsmessa
Götene kyrka

Söndag 28 juli

10:00 Mässa
Husaby kyrka

10:00 Gudstjänst
Hangelösa kyrka

16:00 Ekumenisk friluftsgudstjänst
Österång, "Lilltomtamötet" hos
Elisabet och Tore Eriksson

Tisdag 30 juli

08:30 Morgonbön
Forshems kyrka
Efterföljande frukost 40:-/person

Onsdag 31 juli

19:00 Vardagsmessa
Götene kyrka

AUGUSTI

Söndag 4 augusti

10:00 Mässa
Götene kyrka

10:00 Gudstjänst
Källby kyrka

19:00 Gudstjänst
Hönsätters kapell

Tisdag 6 augusti

08:30 Morgonmessa
Forshems kyrka
Efterföljande frukost 40:-/person

Onsdag 7 augusti

19:00 Vardagsmessa
Götene kyrka

Söndag 11 augusti

10:00 Gudstjänst
Kinne-Kleva kyrka

10:00 Mässa
Medelplana kyrka

19:00 Gudstjänst
Hangelösa kyrka

Tisdag 13 augusti

08:30 Morgonbön
Forshems kyrka
Efterföljande frukost 40:-/person

Onsdag 14 augusti

19:00 Vardagsmessa
Götene kyrka

Söndag 18 augusti

10:00 Högmässa Gemensamt
för pastoratet, Åke Bonnier predikar
och leder högmässan
Husaby kyrka

Tisdag 20 augusti

08:30 Morgonbön
Forshems kyrka
Efterföljande frukost 40:-/person

Onsdag 21 augusti

19:00 Vardagsmessa
Götene kyrka

Söndag 25 augusti

10:00 Mässa
Skeby kyrka

10:00 Gudstjänst
Kinne-Vedums kyrka

19:00 Gudstjänst
Kestads kyrka

Tisdag 27 augusti

08:30 Morgonbön
Forshems kyrka
Efterföljande frukost 40:-/person

Onsdag 28 augusti

19:00 Vardagsmessa
Götene kyrka

PÅMINNELSE!

Vill du sätta blommor i vas på askgrav-platsen? Tänk på att endast de vaser som finns på kyrkogården får användas.
*Egna vaser/krukor är inte tillåtna

UPPLYSNINGAR

om gudstjänster, mötesplatser, verksamheter och evenemang finns i kalendern i appen Kyrkguiden & www.svenskakyrkan.se/gotene
Du når oss även via telefon
tel. 0511-285 00

Sommaröppna kyrkor

Under sommarsäsongen 2 april till 30 september är många av kyrkorna i Götene pastorat öppna för egen rundvandring, vilket ger tillfälle att se kyrkornas inredning, arkitektur och konstverk. Intresset för kyrkobyggnader är stort och anledningarna att besöka sommaröppna kyrkor är många. En del söker en stunds stillhet, vissa har intresse för historia och kulturarv, andra planerar kommande vigsel. Oavsett varför man besöker en sommaröppen kyrka så är det en fin möjlighet att ta del av Sveriges kulturarv och kulturhistoria.

Du hittar information om kyrkornas öppettider via www.svenskakyrkan.se/gotene/kyrkornas-oppettider och i appen Kyrkguiden. Även på anslagstavlan utanför kyrkan finns information om kyrkans öppettider.

Appen Kyrkguiden

I appen Kyrkguiden kan du söka efter kyrkor i hela Sverige. I appen finns dessutom information om öppettider, kommande gudstjänster, och evenemang i kyrkorna.

© Gustaf Helsing

Brobykvällar i Broby kapell

25 juli kl. 19:00

Mattias och Maria Johansson, Götene, sjunger och berättar

22 augusti kl. 19:00

Hanna och Johan Sundström, sjunger och spelar

HÖSTRUNDAN KINNEKULLE

7 och 8 september kl. 10:00-16:00

i Husaby kyrka och Husabygården

Vägkyrkoungdomarna finns på plats och berättar om kyrkan hela dagen. Fotoutställning om arbetet med biologisk mångfald på kyrkogården. Se hur ängarna sköts under ett år samt arbetet med insektshotell, fågel- och fladdermusholkar m.m.

LÖRDAG 11:00 Visning av Olof Skötkonungs mynt och biskopsringen. **11:30** Tornvisning. **13:00** Visning av Olof Skötkonungs mynt och biskopsringen. **13:30** Tornvisning.

SÖNDAG 11:00 Tornvisning. **13:00** Tornvisning. **16:00** Musik - Orgel och elgitarr med Lasse Hagström och Emil Snabb.

Musiken arrangeras i samarbete med Sensus.

Drop in-vigsel i Husaby kyrka

Lördagen den 21 september kl. 11:00-17:00

Ett enkelt sätt att vigas och säga ja till varandra och till ett liv tillsammans – ingen föransökan krävs. Minst en av er måste vara medlem i Svenska kyrkan. Ta med giltig hindersprövning från Skatteverket och legitimationer för er båda. Läs mer via www.svenskakyrkan.se/gotene/drop-in-vigsel

*Ta med stol och fikakorg

*Ta med stol och fikakorg

KALENDER PÅ WEBBSIDAN

Det är enkelt att hitta upplysningar om gudstjänster, mötesplatser, verksamheter, musikevenemang och mycket annat via webbsidan www.svenskakyrkan.se/gotene

När du besöker webbsidan www.svenskakyrkan.se/gotene med din dator, surfplatta eller mobiltelefon syns en röd flik på höger sida av webbsidan med texten: **Det händer i kyrkan**

Den röda fliken är en genväg till kalendern på webbsidan. Så genom att klicka på den röda fliken når du kalendern där det alltid finns akutell information om kommande gudstjänster, mötesplatser, verksamheter, körövningar, musikevenemang och annat.

**Du når även kalendern genom att scrolla längst ned på webbsidan. Där finns nämligen också en genväg till samma kalender!*

Ny bibelöversättning 2026

Bibelsällskapet håller just nu på med att ta fram en ny bibelöversättning av Nya testamentet som ska vara klar för publicering 2026.

Redan nu kan du provläsa några av texterna. Formuleringarna är fortfarande preliminära och kommer med stor sannolikhet att förändras något inför publiceringen 2026.

Provläs en av Nya testamentets mest lästa texter, en berättelse i historiskt presens och en apokalyptisk text i en apokalyptisk tid. Du hittar de preliminära texterna via <http://bit.ly/provlasbibeln>

ALLA ÄR VÄLKOMNA ATT LÄMNA ÅSIKTER!
E-post: nt2026@bibeln.se

Utbildning inom Svenska kyrkan

Funderar du på att utbilda dig för att arbeta i Svenska kyrkan? Eller vill du studera vid en folkhögskola med anknytning till Svenska kyrkan?

Det finns en mängd folkhögskolor med anknytning till Svenska kyrkan där du kan lära dig mer om till exempel etik och filosofi, livsåskådning, missionsarbete eller gå kurser inriktade på till exempel kristendom.

Här hittar du mer upplysningar:

www.svenskakyrkan.se/folkhogskolor

Studera teologi, ekumenik och religionsmöte utomlands

Svenska kyrkan har en nära relation till flera kyrkor och teologiska institutioner i Mellanöstern, Afrika och Asien. Dessa institutioner har ofta mycket bra utbildningar och intressanta teologiska program som kan ge nya perspektiv och en möjlighet att lära känna andra kyrkor som verkar i en helt annan miljö. Generellt är dessa institutioners utbildningar nära knutna till församlinglivet och det finns också en församlingsgemenskap på institutionerna. Här hittar du mer upplysningar:

www.svenskakyrkan.se/studera-teologi-utomlands

SOMMARQUIZ – VILKEN ÄR KYRKAN?

På långt håll syns tuppar och kors på kyrktornen. Försök para ihop kyrktornen med rätt kyrka i sommarquizen!

1. Gudstjänstrummet i det nuvarande kapellet är den gamla kyrkans vapenhus.

- 1. Ova kyrka
- X. Broby kapell
- 2. Hönsätters kapell

2. 1668 reparerades denna kyrka på initiativ av Magnus Gabriel de la Gardie.

- 1. Holmestads kyrka
- X. Hangelösa kyrka
- 2. Ova kyrka

3. Kyrkan är daterad till 1100-talets senare del och uppförd i romansk stil av sandsten. Delar av tornet och långhusets västra mur är det enda som återstår av den medeltida kyrkan.

- 1. Källby kyrka
- X. Österplana kyrka
- 2. Ledsjö kyrka

4. Detta är en kyrka från 1877 som är byggd i rundbågestil och ritad av arkitekten Albert Törnqvist.

- 1. Skeby kyrka
- X. Österplana kyrka
- 2. Skälvums kyrka

5. Kyrkan byggdes omkring 1130 och är som enda kyrka i Norden vigd åt den Heliga Graven.

- 1. Husaby kyrka
- X. Götene kyrka
- 2. Forshems kyrka

6. Predikstolsaltaret i kyrkan är mycket unikt. Liknande predikstolsaltare finns endast i ett fåtal kyrkor i Sverige.

- 1. Skeby kyrka
- X. Vätzlösa kyrka
- 2. Kinne-Kleva kyrka

7. Kyrkan med korsarmar sägs vara tillägnad Jungfru Maria.

- 1. Hangelösa kyrka
- X. Västerplana kyrka
- 2. Fullösa kyrka

8. I kyrkans främre valv i koret finns en målad pelikan, som matar ungarna med sitt eget blod. En gammal symbol för Kristi offerdöd.

- 1. Holmestads kyrka
- X. Götene kyrka
- 2. Vätzlösa kyrka

9. Kyrkan från 1100-talet är en av Sveriges bäst bevarade medeltida kyrkor.

- 1. Kinne-Vedums kyrka
- X. Husaby kyrka
- 2. Skälvums kyrka

10. Kyrkan drabbades av en svår brand natten mellan 5 och 6 december 2004. Det enda som återstod efter branden av kyrkobyggnaden var murarna.

- 1. Källby kyrka
- X. Medelplana kyrka
- 2. Ledsjö kyrka

Rätt svar: 1. X Broby kapell, 2. 2 Ova kyrka, 3. 1 Källby kyrka, 4. X Österplana kyrka, 5. 2 Forshems kyrka, 6. 1 Skeby kyrka, 7. X Västerplana kyrka, 8. 2 Vätzlösa kyrka, 9. 1 Kinne-Vedums kyrka, 10. 2 Ledsjö kyrka

Johanna & Stefan

Lars Storm

The Suspicious minds

Albiskvartetten

Nina & Gabriella

Alma & Rickard

Ambrosia

Trinning

Pelle Leijon

Benjamin Kjell

Hanna, Stina & Gustaf

Malin Kjellgren

Sommarmusik i flera kyrkor

1 juni kl. 18:00 Husaby kyrka
S:t Nicolai Vocalis, Lidköping

9 juni kl. 16:00 Fullösa kyrka
Pilgrimer, korståg och livets fröjder - Toner från 1100-tal till 1600-tal
Svartälvens Pijpare & borduner

15 juni kl. 18:00 Kinne-Kleva kyrka
Elvis älskade gospelsånger med Lars Lisa Andersson och band - till förmån för Läkarmissionen

18 juni kl. 19:00 Kinne-Kleva kyrka
Kören Cantabile med solister

19 juni kl. 19:00 Kinne-Kleva kyrka
Visor i Sommarkvällen
Maja Kihlberg - sång, Johan Sundström - bas, Jan Björklund - gitarr & Mathias Kihlberg - flöjt

21 juni kl. 21:00 Forshems kyrka
Riksspelman Lars-Olof Ejstes

22 juni kl. 19:00 Götene kyrka
Pelle Leijon - trumpet & Maria Lugn - orgel, piano

23 juni kl. 19:00 Kinne-Kleva kyrka
Möten
Trio Noterat: Moa Forzelius, Petter Sjöqvist & Viggo Lindström - piano, sång, trombon

26 juni kl. 19:00 Forshems kyrka
Nu är det gott att leva - Musik, berättelser, sånger och minnen av och om Olle Adolphson
Åsa B Johansson och Johan Ludvig Rask

27 juni kl. 19:00 Forshems kyrka
Allsång

29 juni kl. 19:00 Forshems kyrka
Anna BomanHald - flöjt, Torbjörn Möller - gitarr & Jan Brodin - luta

30 juni kl. 19:00 Forshems kyrka
Harpfrossa
Tilda Öberg & Fredrik Allanson

30 juni kl. 19:00 Källby kyrka
Musik i sommartid - visa, psalm och klassisk repertoar
Nina W. Abrahamsson & Gabriella Murphy - sång och piano

4 juli kl. 19:00 Husaby kyrka
Cantigas de Santa Maria - sånger till Jungfrun Maria med Medeltidsensemblen Ambrosia

7 juli kl. 19:00 Ova kyrka
I denna ljuva sommartid
Mezzo Soprano Ulla Ricklander med vänner

11 juli kl. 19:00 Husaby kyrka
Från Chess till Duvemåla
Hanna Åberg Fredriksson, Stina Andersson & Gustaf Johansson - sång, piano, orgel, klarinett och dragspel

14 juli kl. 19:00 Kinne-Vedums kyrka
Meningen med livet
Alma Lindström - sång & Rickard Carlsson - gitarr

18 juli kl. 19:00 Husaby kyrka
Benjamin Kjell - orgel

21 juli kl. 19:00 Källby kyrka
Psalm och visa i sommartid
Johanna Grüssner & Stefan Jansson - sång och piano

21 juli kl. 19:00 Skälvums kyrka
Vindens Ljud - Psalmer och panflöjtsmusik
Nino Ferraz - panflöjt mm

25 juli kl. 19:00 Husaby kyrka
Från polska till koral - Folkliga sommarteroner
Folkmusikgruppen Trinning: Åsa Björkman, Karin Sjöberg & Anna Dahlgren Carlsson

27 juli kl. 19:00 Medelplana kyrka
Lars Storm - orgel

28 juli kl. 19:00 Holmestad kyrka
What A Wonderful World
Albiskvartetten: Holger Nilsson - gitarr, fiol och sång, Melker Linqvist - piano, Kalle Nordström - trumpet, piano, orgel och gitarr & Lucas Hjortlinger - trumpet och sång

4 augusti kl. 19:00 Ledsjö kyrka
Vid Guds hjärta
Susanna Neander - sång & Reibjörn Neander - orgel och piano

11 augusti kl. 19:00 Vätö kyrka
Lena Öberg & Jens Johansson - flöjt, piano, sång och orgel

17 augusti kl. 19:00 Västerplana kyrka
Maria Sitte - sång & Inger Berzelius - piano

18 augusti kl. 19:00 Hangelösa kyrka
Den andliga sidan av Elvis
The Suspicious minds

24 augusti kl. 19:00 Forshems kyrka
Jimmy Paulsson, sång och piano

25 augusti kl. 16:00 & 18:00 Ledsjö kyrka
Harpmusik genom tiderna
Malin Kjellgren

1 september kl. 18:00 Kinne-Kleva kyrka
Elin Kjellqvist och Andreas Rådmark med flera

8 september kl. 16:00 Husaby kyrka
Lasse Hagström & Emil Snabb - orgel och elgitarr

* med reservation för ändringar

www.svenskakyrkan.se/gotene/sommarmusik

Sommarmusik arrangeras i samarbete med Sensus

Bli medlem i Svenska kyrkan!

Genom att bli medlem i Svenska kyrkan blir du medlem i församlingen där du bor. Klipp ur, fyll i och skicka anmälningsblanketten till församlingen där du bor. Det gör inget om du inte kan fylla i alla fälten.

Läs mer om medlemskapet via www.svenskakyrkan.se/medlem

Hitta din församling!

Genom att fylla i gatuadress och postnummer eller ort kan du hitta din församling via www.svenskakyrkan.se/medlem/bli-medlem

För- och efternamn

Personnummer (för dig som saknar personnummer, fyll i födelsedatum)

Gatuadress

Postnummer, postort, ev. land

E-postadress

Telefon

Namnteckning

Ort och datum

Var vänlig markera de svar och uppgifter som du känner till eller lämna dessa obesvarade.

Jag är **döpt** i Svenska kyrkans ordning, år.....månad.....dag

Jag är **döpt** i en annan evangelisk-luthersk kyrkas ordning, år.....månad.....dag

Jag är **döpt** i en annan kristen kyrkas ordning, år.....månad.....dag
och önskar undervisning i Svenska kyrkans tro, bekännelse och lära.

Jag är **inte döpt** men önskar undervisning i Svenska kyrkans tro, bekännelse och lära som förberedelse för dop.

Jag är **konfirmerad** i Svenska kyrkans ordning, år.....månad.....dag

Jag är **konfirmerad** i en annan kristen kyrkas ordning, år.....månad.....dag

Ett barn som inte tillhör Svenska kyrkan men har vårdnadshavare som tillhör kyrkan, kan finnas antecknat i avvaktan på dop eller meddelande i kyrkobokföringen, förutsatt att de folkbokförda i Sverige. Anteckning tas bort ur kyrkobokföringssystemet när barnet blir fyra månader eller vårdnadshavaren begär att anteckningen ska tas bort. Likaså kan det finnas anteckning för vårdnadshavare som inte tillhör kyrkan men har barn under 18 år som tillhör kyrkan, förutsatt att de folkbokförda i Sverige. Anteckningen tas bort ur kyrkobokföringssystemet när barnet blir 18 år eller vårdnadshavaren begär att anteckningen ska tas bort. För de som saknar svenskt personnummer finns inte uppgiften om tillhörighet i kyrkobokföringssystemet, den uppgiften finns i ett särskilt register hos kyrkostyrelsen.

Information om hur Svenska kyrkan hanterar dina personuppgifter och om dina rättigheter enligt dataskyddsförordningen finns på svenskakyrkan.se/personuppgifter.

För kyrkoherdens/församlingsexpeditionens anteckningar

Inkom

Kyrkoherdens beslut

Registrerat i kyrkobokföringen

Diarienummer

Registrerat av

Bevis utsänt

De båda gravkorsen som hittades hösten 2023, är till vänster från 1600-talet, medan det högra har krönt gavelhällen på ena sidan av ett mäktigt gravmonument. Det är från slutet av 1100- eller början av 1200-talet.

Gravkors till mäktigt gravmonument funnet i Hangelösa

Vid höstens omläggning av kyrkogårdsmuren i Hangelösa hittades ett gravkors som tillhört ett mäktigt gravmonument från slutet av 1100-talet eller början av 1200-talet.

-Det är ett intressant fynd att hitta då det utgör ett av två som tillhört graven, framhåller arkeolog fil.dr Anna Nyqvist Thorsson, som var på plats i slutet av januari 2024. Hon har för övrigt skrivit en avhandling om just gravmonument med den här typen av gravkors som är specifik för Västergötland samt varit ansvarig för utgrävningen sommaren 2023 i Husaby

-Det andra korset, som idag står framför kyrkan, har i stället friställda korsarmar. Korsen tillhörde gavelhällar i ett monument med en ligande skråkantad lockhäll emellan, fortsätter Anna Thorsson. Det nu hittade gravkorset har krönt gavelhällen på andra sidan en sådan lockhäll.

Vid omläggningen av muren hittades ytterligare ett gravkors som är från 1600-talet, som slutar med inskriptionen ADE.

Thorsson menar att den här typen av gravmonument var kostsamma så det verkar som att det var en familj i Hangelösa som hade stort

inflytande och resurser till att tillverka detta gravmonument. Hon menar också att det var den gamla aristokratin i samhället som lät bekosta och uppföra den här typen av gravmonument under slutet av 1100- eller början av 1200-talet. En gammal aristokrati som i Västergötalagen kallades "ländermän" med status mellan vanliga bönder och biskopar.

-Jag kan tänka mig att det var samma familj som runt 50-100 år tidigare bekostat och låtit uppföra kyrkan i sten, säger hon.

Eller med andra ord en familj utöver det vanliga med tanke på alla inventarier från denna tid som Olofskulpturen, kanske landets äldsta, som skapades på 1130-talet, då kyrkan byggdes. Den gömdes i kyrkogårdsmuren någon gång efter 1669 för att sedan hittas någon gång före 1869, men med avhugget huvud. Till denna kommer dopfunten med sina inskriptioner som stärker forskarnas teorier att kyrkan var vigd åt Sankt Olof. Ytterligare två värdefulla inventarier, som visar den

Det forna gravmonumentet i Hangelösa, var av liknande typ som gravmonumentet i Forshem, enligt arkeolog fil.dr Anna Nyqvist Thorsson.

Olofskulpturen, kanske den äldsta i landet, skapades när gamla kyrkan bygdes på 1130-talet. Notera det avhuggna huvudet.

nämnda familjens betydelse, är de två stenhuvuden som sitter inmurade i nedre tornkammaren, där den ena bär en kunga- eller hertigkrona, enligt Anna Thorsson. Det andra huvudet kan beskrivas som en tandagnisslare som kanske symboliserar rädslan för döden.

De båda huvudena har enligt forskare suttit på var sin kollon som har gett en extra strålgång inför inträdet i kyrkan. Hertiginnan Ingeborg Håkansdotter, 1301-1356, dotter till norska kungaparet, var gift med hertig Erik Magnusson. Deras son Magnus blev sedan

kung över Norge och Sverige. Ingeborg ägde enligt ett bevarat brev från 1326, säteriet Gategården i Hangelösa, där hon dock inte bott. Kan det finnas ett visst samband mellan de båda huvudena och hertiginnans anknytning till Hangelösa?

-Jag tycker personligen att det här är spännande med tanke på att ett av stenhuvudena förefaller att ha en hertig- eller kungakrona. Jättespännande att fundera över vilken roll Hangelösa spelat under medeltiden, avslutar Anna Nyqvist Thorsson.

Text och bild: Matz Nilsson

Fler bilder av fynden finns via www.svenskakyrkan.se/gotene/gravkors-funnet-i-hangelosa

FALKÄNGARNA Text: Arne Appelqvist

Som en paradises förgård, som en lustgårds vackra äng, som en konstners och allt hantverks blomstersäng, ligger parker och museer nära Sjöråsvikens glans med butiker och estrad för fest och dans. Med jungfrulighetens alster och en fågring drottninglik ligger Falkängen så vackert vid en vik. Låt oss gå bland örtesängar in i sommarsköna ängar i förundran som gör själen sann och rik.

Ta del av Arnes sånger och dikter via www.ivanerland.se

Under sommarljusa kvällar invid Vänerhavets strand färgas vattenspegeln röd av solens brand. Sakta sjunker aftonskuggor över slutningen mot sjön, dimmor rullar in bland ekar, rönn och lönn. Dova ekon hörs från berget när en kvällsbris sveper fram, stolta svanar går till ro vid svartblank damm. Över soluppvärmda hällar i de vackraste av kvällar stiger månen över Kinnekulles kam.

Trädgårdscafé

Pastoratsgården i Källby
30 maj, 13 juni och 20 juni kl. 14:00-16:00
Trädgårdscafé är en mötesplats med sång och musik, fika, andakt och gemenskap.

Sommarkyrka i Forshems församlingshem
26, 27, 29 och 30 juni kl. 15:00-19:00
Sommarkyrka är en mötesplats med sång, musik, andakt, visningar, gemenskap och väffelcafé.

Sommarkyrka i Kinne-Kleva kyrka

18, 19 och 20 juni kl. 14:00-18:30
Sommarkyrka är en mötesplats med sång, musik, andakt, gemenskap och väffelcafé.

Dans kring midsommarstången

vid Kinne-Kleva kyrka
20 juni kl. 10:00-12:00
Vi klär och dansar kring midsommarstången!

Ovadagen

25 augusti kl. 16:00-19:00
16:00 Föredrag: *Mariedals slott förr & nu*
Plats: Vid Mariedals slott (utomhus)
17:00 Korv och fika
18:00 Somarmusik i Ova kyrka

© Josefine Casteryd

Kollekter och insamlingar gör skillnad

Under 2023 samlades det in kollekt och gåvor genom olika insamlingar i Götene, Husaby, Kinnekulle och Källby församlingar för totalt 938 220 kronor.

Kollekt betyder samla in. Kollekten är en handling i gudstjänsten, där man ger pengar till ett gott ändamål. Det är en solidaritetshandling, där man delar med sig av det man äger till andra. Till kollekten ger var och en efter sin förmåga.

Det finns tre olika kollekt: församlings-, stifts- och rikskollekt. När kollekten är gemensam för hela Svenska kyrkan kallas den för rikskollekt. Det betyder att kollekten i samtliga kyrkor inom Svenska kyrkan går till samma ändamål. När kollekten går till ett gemensamt ändamål för alla kyrkor i Skara stift kallas kollekten för stiftskollekt. Församlingskollekt kallas det när församlingens församlingsråd bestämt vilket ändamål kollekten ska gå till.

Lokala mottagare av församlingskollekterna

Majblomman i Götene, Hospice Gabriel och Kvinnojouren Linnéan, Svenska kyrkans unga i Skara stift och Stiftelsen Flämslätt är några av mottagarna av församlingskollekten. Andra som mottagit kollekt, gåvor och insamlade pengar från Svenska kyrkan Götene pastorat är Suicid Zero,

Min stora dag, Läkare utan gränser, Operation Smile, Den gode herdens skola och Bukobahjälpen i Tanzania.

Kyrkornas second hand-butik i Götene

Tack vare omsättningen i Kyrkornas second hand-butik i Götene har Svenska kyrkan i Götene haft möjlighet att skänka 350 000 kronor till Act Svenska kyrkans arbete vid katastrofer och arbete för att skapa förutsättningar för en mer rättvis framtid för alla. Dessutom har 150 000 kronor har utbetalats till Bukobahjälpen i Tanzania.

Du kan göra skillnad!

Tillsammans med kyrkor, organisationer och tusentals frivilliga arbetar Act Svenska kyrkan långsiktigt mot fattigdom, förtryck och orättvisor och agerar snabbt vid katastrofer.

Stöd Act Svenska kyrkans arbete genom att swisha till **9001223**. Skriv **AKUT** i meddelandefältet. Acts katastrofinsatser pågår på flera platser i världen. Din gåva används där den behövs mest.

Du kan även ansöka om att bli månadsgivare via www.svenskakyrkan.se/act

Pastorsexpeditionen

Vi svarar på frågor som rör gudstjänst, andakt, dop, konfirmation, vigsel, körsång, mötesplatser, verksamheter, lokalbokning och guidning i kyrkor.

Skolgatan 1 533 31 GÖTENE

www.svenskakyrkan.se/gotene

gotene.pastorat@svenskakyrkan.se

0511-285 00

Öppettider

Mån, Tis, Tors kl. 09-12 och 13-15

Kyrkogårdsförvaltningen

Vi svarar på frågor som rör kyrkogårdarna, gravar, begravning, gravplatser, urnsättning, minneslund, askgravplats, gravskick, gravrättsinnehavare, gravstenssäkring och gravsättningsformer.

Runstensgatan 1 533 31 GÖTENE

www.svenskakyrkan.se/gotene/kyrkogardsforvaltningen

gotene.kgf@svenskakyrkan.se

0511-285 50

Öppettider

Mån, Tis, Tors kl. 09-12 och 13-15

Ons, Fre kl. 09-12

Leif Nordlander, vikarierande kyrkoherde

0511-285 13 leif.nordlander@svenskakyrkan.se

Ovan visas generella öppettider. Information om avvikande öppettider via www.svenskakyrkan.se/gotene/kontakt

Svenska kyrkan Götene pastorat behandlar personuppgifter enligt GDPR. Mer information om GDPR finns via www.svenskakyrkan.se/gotene/gdpr